CYFARFOD: **CABINET**

DYDDIAD: **13 HYDREF 2020**

TEITL: **STRATEGAETH CYLLIDEB 2021/22**

PWRPAS: **CYNLLUNIO ARIANNOL**

AWDUR: **DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID**

AELOD CABINET: **CYNGHORYDD IOAN THOMAS, AELOD CABINET CYLLID**

Penderfyniad a geisir:

> **Cymeradwyo trefn ac amserlen llunio Cyllideb 2021/22, tra'n nodi fod cynllunio ariannol yn hynod heriol, ac felly os bydd bwlch cyllido i fantoli cyllideb 2021/22, bydd y Cyngor yn defnyddio cyllidebau a cronfeydd wrth gefn i liniaru colledion adnoddau yn y tymor byr.**

Cefndir

1. Pwrpas yr adroddiad yma yw rhoi amlinelliad o drefn flynyddol llunio cyllideb am y flwyddyn 2021/22, yn y cyd-destun anghyffredin eleni.

Gwariant y Cyngor

2. Mae cyfrifwyr y Cyngor wrthi'n gwneud y gwaith paratoi'r gyllideb o ran anghenion gwario 2021/22, drwy amcangyfrif effaith cytundebau tâl, chwyddiant arall, addasu cyfraniadau pensiwn ac ymrwymiadau gwario eraill.

3. Yn anochel, bydd gwasanaethau'r Cyngor yn cyflwyno sawl cais am adnoddau ychwanegol yn wyneb pwysau anorfod, a bydd y Tîm Rheoli Corfforaethol ac aelodau'r Cabinet yn asesu'r 'bidiau' yma dros y misoedd nesaf.

Grant Llywodraeth

4. Ochr arall y geiniog yw'r adnoddau grant fydd ar gael i'r Cyngor er mwyn ariannu'r ymrwymiadau yma. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi eu bwriad i gyhoeddi eu **setliad drafft 2021/22 ar gyfer awdurdodau lleol ar 15 Rhagfyr 2020** (ar ôl cyhoeddi eu Cyllideb Ddrafft 2021-22 nhw eu hunain ar 8 Rhagfyr 2020) a'r **setliad terfynol ar gyfer awdurdodau lleol ar 3 Mawrth 2021** (ar ôl cyhoeddi eu Cyllideb derfynol ar 2 Mawrth 2021). Gall y dyddiadau hyn newid os bydd Adolygiad Gwariant Cynhwysfawr Llywodraeth y DU yn cael ei ohirio, ac mae Trysorlys EM wedi cadarnhau yn ddiweddar "na fydd Cyllideb yr hydref hwn" er mwyn canolbwyntio ar "gynllun economi gaeaf" i "amddiffyn swyddi" wrth i Brydain fynd i mewn i gyfnod newydd o'r pandemig.

5. Bydd yr amserlen yma'n heriol i awdurdodau lleol, gyda chyfnod estynedig o ansicrwydd ariannol yn sgil cost annisgwyl yr argyfwng Covid-19, ond bydd Cyngor Gwynedd yn cychwyn o sylfaen gyllidol gymharol gadarn.

6. Bydd aelodau a swyddogion yn gwneud gwaith pellach dros y misoedd nesaf er mwyn cwrdd â'r amserlen i baratoi cynnig cyllidebol i'w gyflwyno i'r Cyngor llawn ar 4 Mawrth 2021.

Ansicrwydd Ariannol

7. Ar hyn o bryd mae yna lawer iawn o ragdybiaethau a diffyg gwybodaeth, tra bod y cyflwr ariannol ac economaidd yn newid yn barhaus, ynghyd ag ymatebion y Llywodraeth. Wrth gynllunio cyllideb 2021/22 y Cyngor, rydym yn gwynebu ansicrwydd ariannol digynsail, yn cynnwys:

i. Effaith pandemig Covid-19 ar wariant, incwm, cynlluniau cynilo, a chyflymder yr adferiad.

ii. Ehangder cefnogaeth y Llywodraeth i osod yn erbyn cost ariannol y pandemig i'r Cyngor (bydd cyllid ychwanegol gan y Llywodraeth yn lliniaru costau ychwanegol yn rhannol, colledion incwm ac o bosib diffygion refeniw o ganlyniad i'r pandemig a'r dirwasgiad yn 2020/21, ond ni fydd yn lliniaru cynigion arbedion na ellir ei gyflawni, ac nid yw cyllid ychwanegol 'Covid' wedi ei adnabod ar gyfer 2021/22).

iii. Y dirwasgiad disgwyliedig byd-eang wrth i ni ddod allan o gloi i lawr a diwedd y cyfnod pontio Brexit.

iv. Mae ardrawiad economaidd ac ariannol Brexit yn parhau i fod yn aneglur ac efallai y bydd angen cynnwys unrhyw bwysau cost i'r Cyngor o fewn cyllidebau presennol.

v. Tueddiad fod prisiau wedi cynyddu yn ddiweddar, ond fod hynny wedi'i atal gan bandemig Covid-19.

vi. Tueddiad o godiadau cyflog blynyddol uwch.

vii. Oedi tebygol gyda'r Adolygiad Gwariant Cynhwysfawr roedd i fod i gymryd lle yn 2020, a dim arwydd o lefel cyllido craidd / grant erbyn 2021/22 a thu hwnt.

viii. Diffyg yn y pŵl cenedlaethol trethi busnes, sydd i'w ddosbarthu i awdurdodau lleol yn 2021/22.

ix. Derbyniodd y Cyngor setliad grant mwy ffafriol am 2020/21, na mewn blynyddoedd blaenorol.

x. Bydd etholiad Senedd Cymru ym mis Mai 2021.

xi. Cynigion heb eu cadarnhau gan y Llywodraeth ar gyfer cyllid hir-dymor cynaliadwy ar gyfer gofal cymdeithasol oedolion.

xii. Dim cadarnhad o gyllid ychwanegol ar gyfer beichiau newydd a phwysau galw eraill gan gynnwys gofal cymdeithasol, digartrefedd a mwy o hawliadau am Ostyngiadau Treth Cyngor.

Casgliad

8. O ganlyniad, **mae cynllunio ariannol yn hynod heriol**, gydag ystod o senarios posib yn awgrymu bwlch cyllido ar gyfer 2021/22 a allai fod unrhyw swm hyd at £8m (gan dybio bod rhai o'r risgiau a restrir uchod yn anghydnaws â'i gilydd), gyda'r ystod o ganlyniadau posibl yn cynyddu'n eang y tu hwnt i 2021/22. **Wrth gynllunio ar gyfer 2021/22, os bydd bwlch cyllido fe ddylai sylfaen gyllidol gymharol gadarn Cyngor Gwynedd ganiatáu i ni 'bontio' yn y tymor byr.**

Argymhelliad

9. Deallwn, wrth gwrs, bydd y Cyngor awydd osgoi ystyriaeth dwys a diangen o restrau arbedion a thoriadau gwasanaeth dichonol yn ystod ail don tebygol o'r pandemig Covid-19. Felly, **os bydd bwlch cyllido i fantoli cyllideb 2021/22, argymhellir i'r Cyngor ystyried defnyddio cyllidebau a cronfeydd wrth gefn i liniaru colledion adnoddau**, ynghyd â'r angen i'r dreth Cyngor gynyddu (rhagdybiaeth 3.5%, fel rhagdybiwyd eisoes mewn cynlluniau cyllideb tymor canolig blaenorol).

Camau i'r Dyfodol

10. Mae'n hynod fuddiol ein bod yn gallu defnyddio cronfeydd wrth gefn i liniaru pwysau cyllidebol nawr, mewn argyfwng cenedlaethol. Yn y tymor hwy, bydd angen ailgyflenwi cronfeydd wrth gefn y Cyngor, fel eu bod ar gael pan fydd eu hangen yn y dyfodol.

11. Pan fydd y Cyngor yn wynebu llai o ansicrwydd ariannol, yn ystod 2021, bydd y Swyddog Cyllid Statudol a'r Aelod Cabinet dros Gyllid yn sefydlu cynlluniau cyllideb tymor canolig, gan adolygu unrhyw benderfyniadau a gymerwyd yn flaenorol.

12. Bydd y Cabinet yn derbyn adroddiadau pellach ym mis Rhagfyr 2020 ac ym mis Chwefror 2021, fel mae gwybodaeth ariannu pellach ar gael ac fel mae cynlluniau cyllido ar gyfer 2021/22 yn datblygu.

13. Yn Ionawr, bydd aelodau'r Cabinet yn ystyried ymrwymiadau gwario anorfod y Cyngor yng nghyd-destun y setliad grant drafft, cyn bydd yr Aelod Cabinet Cyllid a'r Pennaeth Cyllid yn ymgynghori gyda holl Aelodau'r Cyngor mewn cyfres o seminarau rhithiol.

14. Gweler amserlen cyllideb y Cyngor yn **Atodiad A**.

15. Byddwn yn ymlynu at yr amserlen flynyddol arferol o adrodd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu (11 Chwefror, i gynnig sylwadau ar risgiau ariannol), y Cabinet (16 Chwefror, i argymell cyllideb a threth), a'r Cyngor llawn (4 Mawrth, i osod y gyllideb a'r Dreth Cyngor, sydd rhaid ei osod erbyn 11 Mawrth).

Barn yr aelod lleol
Dim yn berthnasol

Barn y swyddogion statudol

Y Swyddog Monitro:
Amlygir sefyllfa ansicr a heriol o ran cynllunio cyllideb ar gyfer 2020/21. Mae cyfres o ddyddiau statudol yn ynghlwm a gosod y gyllideb. Mae'n briodol adrodd ar yr amserlen arfaethedig ar gyfer y mabwysiadu cyllideb 2020/21 gan fod yr amserlen a ragwelir ac fel y nodir yn yr adroddiad a'r potensial i gael ardrawiad ar amserlenni cyfansoddiadol y Cyngor. Mae'n synhwyrol i gadw'r sefyllfa ym dan adolygiad.

Y Pennaeth Cyllid:
Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.